

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: 351-03/10-01/30
URBROJ: 517-06-2-1-2-13-56
Zagreb, 19. srpnja 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 66. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 110/07), a u svezi sa člankom 277. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13), te članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja Operativnog programa „Okoliš“ donosi

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA
OKOLIŠ
ZA
OPERATIVNI PROGRAM „OKOLIŠ“

I. PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA INTEGRIRANA U
OPERATIVNI PROGRAM „OKOLIŠ“

Operativni program „Okoliš“ (u daljnjem tekstu: OPO) predstavlja programski dokument za apsorpciju sredstava iz EU fondova namijenjenih provedbi kohezijske politike EU u sektoru zaštite okoliša u Hrvatskoj, i to u okviru programskog razdoblja 2007.-2013. OPO je usmjeren na razvoj okolišne infrastrukture i javnih usluga u gospodarenju otpadom, opskrbi pitkom vodom te obradi komunalnih otpadnih voda i vodnih resursa kako bi doprinio uravnoteženom i održivom razvoju Hrvatske. OPO se nadovezuje na prethodne aktivnosti financirane iz Instrumenta za pretpriputnu pomoć (IPA) – komponente Regionalni razvoj.

Postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO) za OPO proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 110/07), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08), koji su usklađeni s Direktivom 2001/42/EZ o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš. Provedene su slijedeće aktivnosti u okviru postupka strateške procjene za OPO:

- Odluku o pokretanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Operativni program donio je ministar nadležan za zaštitu okoliša 22. travnja 2010. (KLASA: 351-03/10-01/30; URBROJ: 531-14-1-08-10-1). Odluka je objavljena na internetskim stranicama Ministarstva (http://www.mzoip.hr/doc/Strateska/Odluka_26_04_2010.pdf).
- Odluku o sadržaju strateške studije donio je ministar nadležan za zaštitu okoliša 27. rujna 2010. (KLASA: 351-03/10-01/30; URBROJ: 531-14-1-08-10-28). Odluka je objavljena na internetskim stranicama Ministarstva

(http://www.mzoip.hr/doc/Strateska/Odluka_25_10_2010.pdf). U određivanju opsega strateške studije sljedeća tijela su konzultirana:

- Ministarstva nadležna za zdravstvo, vodno gospodarstvo, gospodarstvo, rad i poduzetništvo; more, promet i infrastrukturu; kulturu; turizam; prostorno planiranje; okoliš (gospodarenje otpadom i zaštitu zraka) i prirodu.
  - Sve jedinice regionalne samouprave (županije i Grad Zagreb).
  - Prvotno je OP imao širi opseg i obuhvaćao je sektore: otpad, vode, energetika, zaštita zraka i zaštita prirode. OP je bio namijenjen za razdoblje 2012. – 2013. pod naslovom „Okoliš i energetika“. Pristupni pregovori zatvoreni su sredinom 2011. godine, a datum ulaska postavljen je za 1. srpnja 2013., ograničavajući time dodjelu sredstava iz ove prve generacije strukturnih fondova u Hrvatskoj na razdoblje od šest mjeseci (od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2013.). Nadležna hrvatska tijela, u konzultacijama sa službama Europske komisije, zaključila su da se za ovo kratko programsko razdoblje opseg OP-a treba odnositi isključivo na sektore gospodarenja otpadom i upravljanja vodama, tj. na prioritete za koje je financiranje započelo u okviru pretpripravnog IPA programa.
- U propisanom postupku javne nabave, Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša odabralo je ovlaštenu stručnu pravnu osobu za izradu strateške studije utjecaja na okoliš za OP. Izabranom ovlaštenoj stručnoj pravnoj osobi bila je dostavljena Odluka o sadržaju strateške studije.
  - Savjetodavno stručno povjerenstvo za SPUO imenovano je 8. prosinca 2010. godine Odlukom koju je donio ministar nadležan za zaštitu okoliša (KLASA: 351-03/10-01/30; URBROJ: 531-14-1-08-10-29).
  - Savjetodavno stručno povjerenstvo zasjedalo je na tri sjednice:
    - Nakon dostave strateške studije i nacrtu prijedloga OP-a, Povjerenstvo se sastalo 28. prosinca 2010. te ocijenilo kompletnost studije i ostale stručne aspekte u odnosu na definiran, obavezan sadržaj studije i prijedlog nacrtu Operativnog programa, te zaključilo da ista sadržava određene nedostatke koje je potrebno ispraviti, iako isti nisu prepreka za ocjenu kvalitete i kompletnosti studije; Povjerenstvo je dalo konkretne preporuke – revidiranje i nadopuna studije u odnosu na novu verziju Operativnog programa, definiranje jasnih ciljeva u području zaštite zraka te u odnosu na CAFE Direktivu; preporučena je izrada karte područja na kojima se planiraju intervencije u odnosu na ekološku mrežu, te tehničke i činjenične ispravke teksta.
    - Revidirana verzija OP-a je dostavljena ovlaštenoj stručnoj pravnoj osobi u veljači 2011., te je pripremljena nova revidirana verzija studije.
    - Povjerenstvo za SPUO je održalo drugu sjednicu u lipnju i srpnju 2011. Članovi su preporučili daljnju doradu studije. Prioritetna područja OPO-a svedena su na područje otpada i vodnog gospodarstva radi vrlo kratkog, šestomjesečnog programskog razdoblja. Naglašeno je da smanjeni opseg OP-a ne utječe na rezultate studije u području otpada i voda.
    - Na sjednici održanoj 24. listopada 2011. godine, Povjerenstvo je prihvatilo Stratešku studiju. U odnosu na smanjeni opseg OP-a, Povjerenstvo je zaključilo da smanjeni opseg OP-a ne utječe na rezultate studije u području otpada i voda i na planirane zahvate unutar tih sektora. Povjerenstvo je donijelo mišljenje o mjerama zaštite okoliša i planu praćenja stanja okoliša u vezi s predviđenim zahvatima u sektorima otpada i voda koji su sadržani u OPO-u.
  - Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (MZOIP) donijelo je 30. svibnja 2012. Odluku o pokretanju postupka javne rasprave o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš nacrtu Operativnog programa „Okoliš“ (KLASA: 351-03/10-01/30; URBROJ: 517-06-2-1-2-12-30) (http://www.mzoip.hr/doc/Strateska/Informacija_11_06_2012_1.pdf). Pokretanje postupka objavljeno je u dnevničkim novinama „Jutarnji list“ (izdanje 5. lipnja 2012.) i na naslovnoj web stranici MZOIP-a (također objavljeno 5. lipnja 2012.). Postupak javne rasprave trajao je od 12. lipnja do 12. srpnja 2012. godine. Ne-tehnički sažetak Strateške studije i nacrt OPO-a objavljeni su na web stranici MZOIP-a. Javnost je pozvana da podnese pisane komentare i mišljenja na adresu MZOIP-a. Strateška studija i nacrt OPO-a dostavljeni su svim županijama (20) i Gradu

Zagrebu s pozivom na dostavu mišljenja i komentara na oba dokumenta. Javno predstavljanje Strateške studije i nacрта OPO-a održano je 5. srpnja 2012. u prostorijama MZOIP-a (uz sudjelovanje predstavnika tvrtki „Janaf“, „WTW Wasswtechnik GmbH“, upravne jedinice Grada Zagreba te nadležnih državnih tijela). Rasprava tijekom javnog predstavljanja većinom se odnosila na upravljanje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje voda. Pisani komentari su zaprimljeni od 14 županija i Grada Zagreba te od jedne nevladine organizacije i jedne općine. Opis primljenih komentara i mišljenja razrađeni su u odgovarajućim dijelovima ovog Izvješća.

- Odbor za praćenje Operativnog programa „Okoliš“ donio je 18. srpnja 2013. Odluku o odobrenju Operativnog programa „Okoliš“ 2007.-2013., uključujući indikativnu listu velikih projekata te financijski plan, sukladno članku 65. (g) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu.
- Ovo Izvješće i Operativni program „Okoliš“ 2007.-2013. bit će objavljeni na web-stranici Ministarstva zaštite okoliša i prirode, sukladno članku 6. stavku 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08).

OPO je prvenstveno usko povezan s ciljevima i prioritetima Nacionalnog strateškog referentnog okvira (NSRO) koji je osnovni referentni instrument za programiranje sredstava iz EU fondova u području kohezijske i regionalne politike. OPO doprinosi ostvarenju općeg cilja NSRO-a „poduprijeti konvergenciju Hrvatske s drugim zemljama u EU ubrzavanjem gospodarskog rasta i poticanjem zapošljavanja“. Provedba OPO-a se izravno veže na Tematski prioritet 2 NSRO-a: „Poboljšanje okolišne infrastrukture i kvalitete povezanih usluga“.

OPO je usmjeren na razvoj okolišne infrastrukture i javnih usluga u području gospodarenja otpadom, opskrbi pitkom vodom te obradi komunalnih otpadnih voda kako bi doprinio uravnoteženom i održivom razvoju Hrvatske.

OPO je pripremljen kao odgovor na izazove u području zaštite okoliša te uzimajući u obzir strategije i smjernice EU i Republike Hrvatske. Loša kvaliteta i nepotpunost okolišne infrastrukture jedan je od ključnih problema zaštite okoliša. Okolišna infrastruktura i razina kvalitete zaštite okoliša u Hrvatskoj još uvijek zaostaje za razvijenim zemljama EU u većini podsektora. OPO je izravno usmjeren na ispunjavanje zahtjeva koji proizlaze iz pravne stečevine EU u području zaštite okoliša, dajući prioritet ispunjavanju obveza koje podrazumijevaju velike investicije i kompleksnu tehničku provedbu. U tom smislu OPO izravno podupire provedbu direktiva u prioritetnim sektorima gospodarenja otpadom i vodama, te se odnosi na prijelazna razdoblja utvrđena tijekom pristupnih pregovora s EU.

Prioritetne osi OPO-a doprinose zaštiti i unapređenju stanja pojedinih sastavnica okoliša, dok OPO kao cjelina doprinosi očuvanju povoljnog stanja okoliša. Prioritetne osi OPO-a su kako slijedi:

Prioritetna os 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj:

Glavni cilj Prioritetne osi 1 je poduprijeti uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom ulaganjima u infrastrukturu gospodarenja otpadom, izgradnju i/ili rekonstrukciju objekata za gospodarenje otpadom; potpora mjerama usmjerenim na otklanjanje štetnih učinaka nekontroliranog odlaganja otpada na lokacijama visoko onečišćenim otpadom i postojećim neuređenim odlagalištima:

Mjera 1.1: Uspostava novih centara za gospodarenje otpadom na županijskoj i regionalnoj razini.

Mjera 1.2: Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom.

Prioritetna os 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe te integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama:

Prioritetnoj osi 2 cilj je postizanje i održavanje održivog upravljanja vodnim resursima kroz ulaganja u vodoopskrbne sustave, povećanje priključenosti stanovništva na javnu vodoopskrbnu mrežu, smanjenje gubitaka te povećanje pouzdanosti i učinkovitosti vodoopskrbnog sustava. Nadalje,

Prioritetnoj osi 2 cilj je očuvanje kvalitete vode i sprječavanje degradacije voda prvenstveno u svrhu očuvanja ljudskog zdravlja i okoliša, ali i postizanja dobrog ekološkog stanja voda koje bi se za predviđene namjene učinilo održivim kroz ulaganja u postrojenja za prikupljanje i obradu otpadnih voda:

Mjera 2.1: Uspostava modernih vodoopskrbnih sustava i mreža.

Mjera 2.2: Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za otpadne vode iz domaćinstava i industrije i poboljšanje kanalizacijske mreže.

Prioritetna os 3: Tehnička pomoć pruža podršku za djelotvorno i učinkovito upravljanje i provedbu OP-a te jačanje administrativnih kapaciteta strukture zadužene za upravljanje i provedbu OPO-a.

II. PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, MIŠLJENJA NADLEŽNIH TIJELA TE PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA JAVNOSTI UZETI U OBZIR U PRI DONOŠENJU OPERATIVNOG PROGRAMA „OKOLIŠ“

OPO je programski dokument unutar hijerarhije dokumenata za korištenje EU fondova u Hrvatskoj. Nacionalni strateški referentni okvir (NSRO) je sveobuhvatni dokument koji je osnovni referentni instrument za programiranje sredstava EU fondova u području kohezijske i regionalne politike. Programski dodatak je dokument koji proizlazi iz OPO-a i detaljno utvrđuje osnovne parametre planiranih zahvata. Struktura, opći sadržaj i predložak Programskog dodatka utvrđen je Zajedničkim nacionalnim pravilima (eng. Common National Rules) koja su odobrena od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU 5. travnja 2013. godine. Između ostalog, obvezni sadržaj Programskog dodatka je poveznica s drugim nacionalnim propisima, uključujući procjenu utjecaja na okoliš, sprječavanje i kontrolu onečišćenja, procjenu utjecaja na prirodu, te prostorne planove. Prema Zajedničkim nacionalnim pravilima, odabir i odobrenje projekata podliježe, među ostalim, i zahtjevima navedenim u Programskom dodatku.

Pregled zaključaka Povjerenstva za SPUO, te primjedbe, prijedlozi i mišljenja nadležnih tijela i javnosti te kako su isti uzeti u obzir prilikom izrade OPO-a.

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
Mjere zaštite zraka		
1. Za lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata, utvrditi nulto stanje kakvoće zraka kao i tehničke mjere za sprečavanje emisija u zrak	Ova mjera je prihvaćena sa sljedećim prilagodbama: Za svaku lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata <u>procijeniti</u> stanje kakvoće zraka, kao i predložiti tehničke mjere za sprečavanje emisija u zrak. Ova mjera će biti navedena u Programskom dodatku kao zahtjev vezan za proceduru provođenja PUO.	<u>Utvrđivanje</u> „nultog“ stanja kakvoće zraka nije adekvatan izraz i ne odgovara standardnoj praksi provođenja PUO. Utvrđivanje „nultog“ stanja nije dovoljno definirana kategorija, stoga je ova mjera prilagođena standardnoj praksi provođenja PUO.
2. Na osnovi podataka o planiranoj (procijenjenoj) količini otpada koja će se dovoziti u centre za gospodarenje otpadom, vrsti vozila za prijevoz otpada te blizini naselja i stambenih objekata, u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš koji će se provesti za svaki centar, potrebno je odrediti značaj utjecaja	Predložena mjera je prihvaćena. Ova mjera će biti navedena u Programskom dodatku kao zahtjev vezan za proceduru provođenja PUO.	

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
povećanog prometa na kakvoću zraka.		
3. U okviru postupka procjene utjecaja na okoliš utvrditi mjere zaštite zraka tijekom sanacije neuređenih odlagališta posebno lokacija visokog rizika	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Ova mjera će biti navedena u Programskom dodatku kao zahtjev vezan za proceduru provođenja PUO.</p>	
Mjere zaštite voda		
4. Centre za gospodarenje otpadom potrebno je locirati izvan utvrđenih zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće. Ukoliko je nužno njihovo lociranje unutar zone potrebno je koristiti zonu manje osjetljivosti odnosno provesti namjenska hidrogeološka istraživanja kojima će se dokazati neštetnost toga zahvata u prostoru.	<p>Ova mjera je prihvaćena sa sljedećim prilagodbama: Lokaciju centara za gospodarenje otpadom (CGO) potrebno je <u>planirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta</u>. Ukoliko je nužno njihovo lociranje unutar zone potrebno je koristiti zonu manje osjetljivosti odnosno provesti namjenska hidrogeološka istraživanja kojima će se dokazati neštetnost toga zahvata u prostoru.</p> <p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.</p>	Mjeru je bilo potrebno preformulirati kako bi se napravila jasna poveznica s važećim pravnim okvirom.
5. Tehničkim i drugim mjerama zaštite voda onemogućiti onečišćenje površinskih i podzemnih voda koje bi moglo nastati na postrojenjima za gospodarenje otpadom i drugim saniranim odlagalištima otpada.	Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.	
6. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta većeg od 10000 ES u vodnom području rijeke Dunav planirati i izvesti na način da se otpadne vode pročišćavaju do razine III stupnja pročišćavanja	Odluka o određivanju ranjivih područja (NN 81/10) određuje ranjiva područja u Dunavskom i Jadranskom riječnom slivu. Time se na ranjivim područjima primjenjuju odredbe iz članka 49. i 60. Zakona o vodama.	

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
	<p>Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 153/09) određuje razinu obrade, ovisno o veličini aglomeracije i osjetljivosti područja.</p> <p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.</p>	
<p>7. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta većeg od 10000 ES u Jadranskom vodnom području projektirati na način da se otpadne vode pročišćavaju do razine III stupnja pročišćavanja ukoliko je ispuštanje u osjetljivo područje (kopnene vode i osjetljivo područje mora). U Jadranskom vodnom području za uređaje koji nemaju ispuštanje u osjetljivo područje planirati i izvesti sekundarno pročišćavanje.</p>	<p>Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10) određuje osjetljiva područja na vodnom području rijeke Dunav i jadranskom vodnom području. Na osjetljivim područjima primjenjuju se odredbe iz članka 49. i 60. Zakona o vodama.</p> <p>Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda određuje razinu obrade, ovisno o veličini aglomeracije i osjetljivosti područja.</p> <p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.</p>	
<p>8. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je locirati izvan poplavnih područja.</p>	<p>Ova mjera je prihvaćena sa sljedećim prilagodbama: Prilikom određivanja lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda izbjegavat će se njegov smještaj u poplavnim područjima. <u>Ukoliko je pak varijantnom analizom ustanovljena najpovoljnija lokacija uređaja na poplavnom području, te je ista planirana prostorno planskim dokumentima, za izgradnju uređaja potrebno je predvidjeti odgovarajuće mjere zaštite od poplava.</u> Projekti otpadnih voda temelje se na gravitacijskom ispustu otpadnih voda, te ako je</p>	<p>Studija izvedivosti pojedinog projekta će odrediti najprikladniju lokaciju za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Ako studija pokaže da je najprikladnija lokacija u poplavnom području također će predvidjeti mjere koje treba provesti kako bi se zaštitila infrastruktura od štetnih utjecaja vode. Ova dokumentacija također podliježe ocjenjivanju nakon podnošenja projektne aplikacije, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p>

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
	sustav već izgrađen i nije moguće promijeniti lokaciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, primijenit će se mjere zaštite od poplava.	
9. Javnu vodoopskrbu temeljiti prvenstveno na zahvaćanju iz podzemnih voda. Ukoliko kakvoća zahvaćene vode nije u skladu sa propisima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće potrebno je primijeniti odgovarajuće tehnike obrade prije korištenja	<p>Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvora i Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće propisuju mjere koje pravna osoba mora primijeniti u slučaju kada kvaliteta pitke vode nije u skladu s odredbama navedenih propisa.</p> <p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.</p>	
10. Sustave javne odvodnje i javne vodoopskrbe planirati na način da se osigura učinkovito i ekonomično upravljanje tim sustavima.	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Ekonomska i financijska održivost pojedinih projekata spada u obveznu projektnu dokumentaciju te podliježe postupku ocjenjivanja projekata, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p>	
11. Vodoopskrbne sustave rekonstruirati i sanirati kako bi se postigao prihvatljiv cilj gubitaka od 15% ili manje ako je moguće.	<p>Ova mjera je prihvaćena sa sljedećim prilagodbama:</p> <p>Vodoopskrbne sustave rekonstruirati i sanirati radi smanjenja gubitaka do 20 % u odnosu na zatečeno stanje kako bi se postupno postigao strateški cilj smanjenja gubitaka na prosječno 15 % na razini Republike Hrvatske.</p> <p>Gubici uključuju administrativne i tehničke aspekte te rekonstrukcijom sustava, kao jedinom mjerom, gubici ne mogu biti smanjeni na razinu od 15% te je ponekad potrebno unaprijediti upravljanje cijelim sustavom kako bi se postigle prihvatljive razine gubitaka.</p>	Studija izvedivosti će pokazati trenutne razine gubitaka vode, kao i razine gubitaka vode nakon provedbe projekta. Ova dokumentacija također podliježe postupku ocjene projekta, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
<p>12. Poduzeti aktivnosti kako bi se na strateškoj razini riješilo pitanje obrade i trajnog zbrinjavanja mulja koji nastaje na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.</p>	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Privremena studija o mulju razvijena je kao rješenje za upravljanje muljem do dovršetka nacionalne studije za upravljanje muljem. U međuvremenu su rješenja za upravljanje muljem propisana u projektnim prijavama. Aktivnosti na razvoju nacionalne studije za upravljanje muljem su u tijeku. Predviđeni rok dovršetka je kraj 2014. godine.</p>	
Mjere zaštite tla		
<p>13. Za lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata, utvrditi „nulto“ stanje kakvoće tla i tehničke mjere za sprečavanje onečišćenja tla.</p>	<p>Ova mjera je prihvaćena uz sljedeću prilagodbu:</p> <p>Za lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je, u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata, <u>procijeniti</u> stanje kakvoće tla i <u>predložiti</u> tehničke mjere za sprečavanje onečišćenja tla.</p> <p>Ova mjera će biti navedena u Programskom dodatku kao zahtjev vezan za proceduru provođenja PUO.</p>	<p>Utvrđivanje „nultog“ stanja kakvoće tla nije adekvatan izraz i ne odgovara standardnoj praksi provođenja PUO. Utvrđivanje „nultog“ stanja nije dovoljno definirana kategorija, stoga je ova mjera prilagođena standardnoj praksi provođenja PUO.</p>
<p>14. U svrhu smanjivanja utjecaja od moguće propusnosti sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je uspostaviti učinkoviti nadzor nad radom sustava kojim će se otkrivati mjesta gdje je sustav propustan, te odgovarajući djelovati u svrhu otklanjanja kvarova.</p>	<p>Zakon o vodama određuje testiranje vodonepropusnosti kao aktivnost utvrđenu zahtjevima za upravljanje vodama. Provođen će se mjere za smanjivanje utjecaja moguće propusnosti te programi sanacije.</p> <p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima te će se po toj osnovi i primjenjivati.</p>	
<p>15. Otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je</p>	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Zakon o vodama propisuje predobradu</p>	

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
<p>ispravno gospodariti. Način gospodarenja muljem ovisan je o njegovom sastavu, a to opet ovisi o korisnicima sustava (vrsti industrije). Stoga je pri projektiranju uređaja potrebno riješiti gospodarenje muljem ovisno o pretpostavljenom sastavu, te tijekom rada uređaja redovito pratiti sastav mulja i na osnovi toga primijeniti odgovarajući postupak oporabe ili zbrinjavanja. Pri planiranju, treba nastojati u najvećoj mogućoj mjeri oporabiti otpadni mulj.</p>	<p>industrijskih otpadnih voda čija kvaliteta mora biti na razini komunalnih otpadnih voda.</p> <p>Privremena studija o mulju razvijena je kao rješenje za upravljanje muljem do dovršetka nacionalne studije za upravljanje muljem. U međuvremenu su rješenja za upravljanje muljem propisana u projektnim prijavama. Aktivnosti na razvoju nacionalne studije za upravljanje muljem su u tijeku. Predviđeni rok dovršetka je kraj 2014. godine.</p>	
Mjere zaštite krajobraza		
<p>16. Kako bi se odredila optimalna lokacija za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, izraditi studiju pogodnosti smještaja u okviru koje će se, na temelju analize prostora definirati lokacije koje su s razvojnog aspekta pogodne za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, odnosno lokacije koje su sa zaštitnog aspekta ranjive za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Potom na temelju preklapanja dobivenih rezultata odrediti lokacije pogodne za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a koje predstavljaju kompromis između razvojnih i zaštitnih interesa.</p>	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Određivanje optimalne lokacije za UPOV predmet je projektne dokumentacije koja mora biti izrađena u skladu s Zakonom o prostornom uređenju i gradnji i Zakonom o zaštiti okoliša. Prvi korak je postupak procjene utjecaja na okoliš u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliš, dok je drugi korak izdavanje lokacijske dozvole kao osnove za razvoj glavnog projekta.</p> <p>Studija izvedivosti pojedinih projekata dio je obvezne projektne dokumentacije te podliježe postupku ocjene projekta, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p>	
Mjere zaštite ekološke mreže i zaštite biološke raznolikosti		
<p>17. Izbjegavati planiranje centara za gospodarenje otpadom na lokacijama</p>	<p>Ova mjera sadržana je u odgovarajućim propisima</p>	

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
bitnim za očuvanje cjelovitosti ekološke mreže.	te će se po toj osnovi i primjenjivati	
18. Prilikom planiranja cjevovoda za vodoopskrbu i/ili odvodnju, pratiti postojeće koridore.	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Planiranje cjevovoda za vodoopskrbu i/ili odvodnju je predmet projektne dokumentacije koja mora biti u skladu s Zakonom o prostornom uređenju i gradnji. Postojeći koridori se prate te su s aspekta zemljišno-imovinskih pitanja koridori obično smješteni na javnim površinama.</p>	
19. Za pojedina vodocrpilišta izračunati kapacitet crpilišta koji neće negativno utjecati na staništa i vrste ciljeve očuvanja ekološke mreže.	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Studija izvedivosti, kao i PUO pojedinih projekata dio je obvezne projektne dokumentacije te podliježe postupku ocjene projekata, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p> <p>Obvezni dio projektne aplikacije je i Dodatak I u kojem se iskazuje utjecaj zahvata na mrežu NATURA 2000.</p>	
20. Prilikom polaganja ispusta iz sustava za pročišćavanje otpadnih voda u obalnom području voditi računa da se eventualni utjecaj na ciljeve očuvanja ekološke mreže svede na minimum.	<p>Predložena mjera je prihvaćena.</p> <p>Studija izvedivosti, kao i PUO pojedinih projekata dio je obvezne projektne dokumentacije te podliježe postupku ocjene projekata, kao što je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p>	

Zaključci Savjetodavnog povjerenstva za SPUO	Kako se zaključci odražavaju u prihvaćenom programu	Opravdanje odluke i povezani komentari
	Obvezni dio projektne aplikacije je i Dodatak I u kojem se iskazuje utjecaj zahvata na mrežu NATURA 2000.	

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
Pisani komentari		
Udruge i općine iz Splitsko-dalmatinske županije:		
<p>„prioritetne osi ne usmjeravaju prema potrebnim strateškim ciljevima, već zagovaraju rješenja koja su u suprotnosti Zakonom o otpadu, Direktivom o otpadu (75/442/EEC) i Direktivom o podzemnim vodama (80/68/EEC)“</p> <p>„Centri za gospodarenje otpadom (CGO) nisu prihvatljivi za Hrvatsku, zbog njihove cijene (odvojeno skupljanje je 10 puta jeftinije); CGO-i se temelje na miješanju komunalnog i opasnog otpada; CGO-i se nalazi u krškom području (opasnost za podzemne vode); CGO-i podržavaju proizvodnju otpada i miješanje otpada", " Umjesto mega-struktura, ciljeve gospodarenja otpadom treba postići obrazovanjem i poticanjem odvojenog prikupljanja".</p> <p>"glavni strateški ciljevi gospodarenja otpadom ne smiju se postizati izgradnjom CGO-a”</p>	<p>Mišljenja i komentari ne zahtijevaju promjene u tekstu OPO-a.</p>	<p>OPO sadržava iste prioritete kao IPA Operativni program "Zaštita okoliša", koji je odobren od strane Europske komisije (EK). OPO spaja IPA i alokaciju iz strukturnih fondova/Kohezijskog fonda (SCF). Prioriteti i moguće intervencije u OPO-u utvrđene su u okviru raspoloživih sredstava te su u skladu sa važećim strateškim i pravnim dokumentima. Prioriteti OP-a odražavaju i obveze iz pristupnog ugovora.</p> <p>Ekonomska i financijska održivost pojedinih projekata sastavni je dio obvezne projektne dokumentacije, a potom i postupka ocjene pojedinog projekta, kako je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p> <p>Kao što je obrazloženo u tekstu OPO-a, CGO-i će uključivati obradu komunalnog otpada prije odlaganja i zbrinjavanje neopasnog proizvodnog (tehnološkog) otpada. Poglavlje 3.1.5 OPO-a sadrži pokazatelje rezultata i ciljeve smanjenja odlaganja otpada.</p> <p>Kao što je navedeno u poglavlju 1.1. OPO-a, 54% teritorija Hrvatske je krško područje. Određivanje lokacija CGO-a podliježe propisanim uvjetima. Svi projekti koji će se financirati iz OPO-a moraju biti u skladu s važećim EU i nacionalnim propisima.</p> <p>OPO odražava nacionalne strateške ciljeve gospodarenja otpadom i služi kao instrument za postizanje tih ciljeva. U odnosu na gospodarenje otpadom, OPO slijedi ciljeve Strategije gospodarenja otpadom (u okviru sredstava koja su raspoloživa iz Operativnog programa).</p>

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
<p>„SWOT analiza sadržana u OP-u nije odgovarajuća, jer ne odražava pravne, ekonomske i ekološke činjenice u svezi s kriminalnim planovima gospodarenja otpadom i trovanja pitke vode. Ne uzima se u obzir negativno javno mišljenje o CGO“.</p> <p>„Postojećim cementarama se ne smije dozvoliti da preuzmu ulogu spalionica opasnog otpada“</p>		<p>SWOT analiza odnosi se na pitanja sadržana u osnovnom dijelu analize OPO-a, a ex-ante procjenitelji je smatraju odgovarajućom. SWOT analiza navodi i mogući negativan stav javnosti u sektoru gospodarenja otpadom.</p> <p>OPO ne predviđa financiranje projekata vezanih za spaljivanje opasnog otpada u tvornicama cementa.</p> <p>Osim navedenih mišljenja, dio komentara se odnosi na CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Projekt je u jednom trenutku bio prijavljen u okviru programa IPA, ali onda naknadno i povučen od strane potencijalnog krajnjeg primatelja i Operativne strukture. Taj projekt se ne nalazi na indikativnom popisu projekta OPO-a i stoga dostavljeni komentari koji se odnos na konkretan projekt nisu primjenjivi na dokument OPO.</p>
<p>Jedinice područne (regionalne) samouprave / Grad Zagreb:</p>		
<p>Primjedbe na Stratešku studiju: "Ne može se odrediti koju metodologiju je koristila ovlaštena pravna osoba prilikom izrade strateške procjene"</p> <p>„Bilo bi korisno da SPUO izvješće uzme u obzir različite potencijalne lokacije za izgradnju CGO-a uzimajući u obzir ograničenja koje proizlaze iz uvjeta zaštite prirode, zaštita voda i/ili društveno-ekonomskih pokazatelja, i primjeni Leopold matricu i Map Overlay-metodu“</p>	<p>Mišljenja i komentari ne zahtijevaju promjene u tekstu OPO-a.</p>	<p>Metodologija koja je primijenjena u izradi Strateške studije za Operativni program „Okoliš“ je metodologija Europske unije koja se koristi prilikom izrade strateških studija operativnih programa financiranih iz strukturnih i kohezijskih fondova za period 2007-2013. Korišten je priručnik <i>Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013</i> (GRDP Project, February 2006).</p> <p>Kako u Operativnom programu „Okoliš“ nisu predložena varijantna rješenja ciljeva, prioriteta ili sl., u Strateškoj studiji nisu analizirana varijantna rješenja. Odabir</p>

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
<p>„nije dovoljno samo konstatirati da su lokacije CGO-a najvećim dijelom već uključene u prostorno planske dokumente već je potrebno taj podatak potkrijepiti konkretnim podacima te predložiti način postupanja u slučajevima kada lokacije nisu određene u prostornim planovima“</p>		<p>potencijalnih lokacija za građenje županijskih/regionalnih centara za gospodarenje otpadom obavljen je kroz postupke koji su prethodili izradi ove Strateške studije, a obuhvaćali su višekriterijske analize alternativnih lokacija i/ili određivanje povoljnosti lokacija predloženih županijskim prostornim planovima prema smjernicama za izbor potencijalnih lokacija za centar za gospodarenje otpadom. Pojedini projekti predmet su postupka ocjene projekta, kako je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.</p>
<p>„Studija bi trebala detaljnije obraditi zone sanitarne zaštite izvorišta vode i uključivati programe mjera za zaštitu izvorišta“</p>	<p>Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.</p>	<p>Proglašenje zona sanitarne zaštite zakonska su obveza prema Zakonu o vodama, a način i uvjeti njihova utvrđivanja regulirani su Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Također, Odlukom o određivanju osjetljivih područja određena su osjetljiva područja prema kriteriju „zaštićeno područje vode za ljudsku potrošnju“. Stoga na razini Strateške studije o utjecaju OP-a na okoliš nije bilo potrebno detaljno analizirati zone sanitarne zaštite. Strateška studija obradila je utjecaje koji proizlaze iz provedbe programa kao cjeline, a za koje je procijenjeno da nisu detaljno regulirani postojećim propisima te potencijalno predstavljaju prijetnju za okoliš (npr. povećane količine otpadnog mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda).</p>
<p>„u SPUO izvjeseću trebalo bi biti dodatno razrađena izjava da crne točke predstavljaju prijetnju za opskrbu pitkom vodom“</p>	<p>Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.</p>	<p>Lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom (crne točke), koje su rezultat prakse dugotrajnog neprimjerenog gospodarenja otpadom, otkloniti će se u najkraćem mogućem roku, imajući u vidu prijetnju koju ove lokacije predstavljaju okolišu, posebice podzemnim vodama.</p>
<p>„Podaci o količini otpada na stranicama 66 do 68 (nacrtu OPO-a na hrvatskom jeziku) treba biti prikazana odvojeno za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju“.</p>	<p>Ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.</p>	<p>Prema obrazloženju dobivenom od Agencije za zaštitu okoliša, podatke u ovom trenutku nije moguće odvojeno prikazati.</p>

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
„Pod mjerom 1.1 OPO-a treba uključiti u kojim županijama su planirani Centri za gospodarenje otpadom“.	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Indikativna lista velikih projekata već sadržana u odjeljku 3.1.6. OPO-a. Planirane intervencije u sklopu OPO-a proizlaze iz nacionalnih strateških i planskih dokumenata. Sukladno Uredbi (EZ) 1083/2006, obvezni sadržaj operativnih programa je indikativna lista velikih projekata (iznad 50 milijuna ukupne procijenjene vrijednosti).
„OPO ne spominje lokacije za opasni otpad... problem je naglašen prilikom pripreme prostornih planova na lokalnoj razini“	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	OP zadržava prioritete i opseg intervencija započetih u okviru IPA programa što ne uključuju gospodarenje opasnim otpadom.
„ U dijelu OPO-a „Osnovna analiza“ treba utvrditi područja u opasnosti od erozivnih procesa i poplava“ i „pružiti podatke o priključenosti na vodoopskrbnu mrežu na županijskoj razini“	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Prijedlog i komentar ne zahtijeva preinaku relevantnog dijela OPO-a budući da intervencije vezane uz zaštitu od poplava nisu predviđene u sklopu OPO-a. Podaci o razini priključenosti stanovništva na vodoopskrbnu mrežu sadržani su u nacrtu OPO-a na način da budu usporedivi s podacima iz drugih zemalja članica EU.
„U dijelu „Provedba“ OPO-a posebnu pozornost treba staviti na ekonomsku učinkovitost projekata Centara za gospodarenje otpadom u odnosu na broj stanovnika i količine otpada“.	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Ovaj prijedlog nije zahtijevao preinaku relevantnog dijela OPO-a, budući da je ekonomska i financijska održivost pojedinih projekata predmet obvezne projektne dokumentacije i naknadne ocjene projekta, kako je propisano Uredbom (EZ) 1083/2006.
„Posebnu pozornost treba obratiti na javno mišljenje izraženo tijekom provedbe određenih programa i projekata koje može značajno utjecati na dinamiku i tijek provedbe“.	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Komentar nije zahtijevao preinaku bilo kojeg dijela OPO-a, jer je navedeno predmet postupaka propisanih posebnim zakonima i propisima.
“...visoko onečišćene lokacije koje će biti sanirane u sklopu OPO-a trebale bi biti specificirane”	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Komentar nije zahtijevao preinaku relevantnog dijela OPO-a budući da su sve takve lokacije uključene u poglavlje OPO-a „Osnovna analiza“, u skladu sa strateškim i planskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom.
“... izgradnja kanalizacijskih sustava i uređaja za	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu	Komentar nije zahtijevao preinaku relevantnog dijela OPO-a

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
pročišćavanje otpadnih voda trebala bi biti uključena u prioritetne osi”	OPO-a.	budući da je to pitanje razrađeno unutar Prioritetne osi 2 na odgovarajući način.
“...zaštita izvorišta vode, posebno u krškom području, treba biti uključena” (u Prioritetnu os 2 OPO-a)	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Jedna od mjera OPO-a je izgradnja infrastrukture koja će doprinijeti zaštiti izvorišta namijenjenim za pitku vodu, u skladu s obvezama iz Pristupnog ugovora, te stoga ovaj komentar nije zahtijevao preinaku relevantnog dijela OPO-a.
“... svi izvori onečišćenja vode trebali bi biti adekvatno riješeni” (Prioritetna os 2 OPO-a)	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	U odnosu na ishod SWOT analize i identificirane prioritete, s obzirom na činjenicu da je ovaj OPO nastavak IPA OP-a te imajući u vidu ograničeni opseg OPO-a (tj. raspoloživa sredstva), ovaj komentar nije zahtijevao preinaku relevantnog dijela OPO-a.
Komentari i mišljenja iz javnog predstavljanja Strateške studije i nacрта OPO-a – održanog 5. srpnja 2012.		
„Mulj od pročišćavanja otpadnih voda je trenutno velik i neriješen problem“. „Zbrinjavanje mulja na lokaciji UPOV-a nije dobro rješenje.“	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Prepoznat je nedostatak strategije na nacionalnoj razini za zbrinjavanje mulja. U sklopu projekta „Jadran“ bit će izrađena studija te se očekuje da će biti završena u 2014. godini. CGO-i (koji su u postupku izgradnje) ne primaju mulj s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nacionalni zakonski okvir postavlja zahtjeve u odnosu na udio biorazgradivog otpada i ukupnog organskog ugljika (eng. Total organic carbon - TOC)
„U Strategiji gospodarenja otpadom RH predviđeni broj od 21-og CGO-a nije realan.“	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Strategija gospodarenja otpadom RH ne propisuje broj CGO-a u Hrvatskoj, već naznačuje maksimalan broj CGO-a u odnosu na broj županija u Hrvatskoj. Strategija gospodarenja otpadom predviđa, kada je to izvedivo i moguće, uspostavu regionalnih CGO-a za područja dvije ili više županija.
„Zašto OPO ne predviđa izgradnju postrojenja za termičku obradu otpada?“	Komentar ne zahtijeva promjene u tekstu OPO-a.	Prioriteti i intervencije predviđene u sklopu OPO-a su nastavak aktivnosti započetih pod IPA programom. Opseg predviđenih intervencija u sklopu OPO-a ograničen je dostupnom alokacijom sredstava i kratkim razdobljem korištenja strukturnih fondova. Rok za dovršetak provedbe

Mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave	Prikaz načina na koji su mišljenja/komentari/prijedlozi iz postupka javne rasprave uzeti u obzir usvojenim programom	Obrazloženje odluke i komentara
		projekata je kraj 2016. godine te je nužno prednost dati projektima koji su u zreloj fazi pripreme.

III. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Mjere zaštite okoliša određene su kako slijedi:

Mjere zaštite zraka

1. Za lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata, procijeniti stanje kakvoće zraka kao i predložiti tehničke mjere za sprečavanje emisija u zrak.
2. Na osnovi podataka o planiranoj (procijenjenoj) količini otpada koja će se dovoziti u centre za gospodarenje otpadom, vrsti vozila za prijevoz otpada te blizini naselja i stambenih objekata, u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš koji će se provesti za svaki centar, potrebno je odrediti značaj utjecaja povećanog prometa na kakvoću zraka.
3. U okviru postupka procjene utjecaja na okoliš utvrditi mjere zaštite zraka tijekom sanacije neuređenih odlagališta posebno lokacija visokog rizika.

Mjere zaštite voda

4. Lokaciju centara za gospodarenje otpadom potrebno je planirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Ukoliko je nužno njihovo lociranje unutar zone potrebno je koristiti zonu manje osjetljivosti odnosno provesti namjenska hidrogeološka istraživanja kojima će se dokazati neštetnost toga zahvata u prostoru.
5. Tehničkim i drugim mjerama zaštite voda onemogućiti onečišćenje površinskih i podzemnih voda koje bi moglo nastati na postrojenjima za gospodarenje otpadom i drugim saniranim odlagalištima otpada.
6. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta većeg od 10000 ES u vodnom području rijeke Dunav planirati i izvesti na način da se otpadne vode pročišćavaju do razine III stupnja pročišćavanja.
7. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta većeg od 10000 ES u Jadranskom vodnom području projektirati na način da se otpadne vode pročišćavaju do razine III stupnja pročišćavanja ukoliko je ispuštanje u osjetljivo područje (kopnene vode i osjetljivo područje mora). U Jadranskom vodnom području za uređaje koji nemaju ispuštanje u osjetljivo područje planirati i izvesti sekundarno pročišćavanje.
8. Prilikom određivanja lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda treba izbjegavati njegov smještaj u poplavnim područjima. Ukoliko je pak

varijantnom analizom ustanovljena najpovoljnija lokacija uređaja na poplavnom području, te je ista planirana prostorno planskim dokumentima, za izgradnju uređaja potrebno je predvidjeti odgovarajuće mjere zaštite od poplava.

9. Javnu vodoopskrbu temeljiti prvenstveno na zahvaćanju iz podzemnih voda. Ukoliko kakvoća zahvaćene vode nije u skladu sa propisima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće potrebno je primijeniti odgovarajuće tehnike obrade prije korištenja.
10. Sustave javne odvodnje i javne vodoopskrbe planirati na način da se osigura učinkovito i ekonomično upravljanje tim sustavima.
11. Vodoopskrbne sustave rekonstruirati i sanirati radi smanjenja gubitaka do 20 % u odnosu na zatečeno stanje kako bi se postupno postigao strateški cilj smanjenja gubitaka na prosječno 15 % na razini Republike Hrvatske.
12. Poduzeti aktivnosti kako bi se na strateškoj razini riješilo pitanje obrade i trajnog zbrinjavanja mulja koji nastaje na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.

Mjere zaštite tla

13. Za lokaciju Centra za gospodarenje otpadom potrebno je u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš pojedinačnog zahvata, procijeniti stanje kakvoće tla i predložiti tehničke mjere za sprečavanje onečišćenja tla.
14. U svrhu smanjivanja utjecaja od moguće propusnosti sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je uspostaviti učinkoviti nadzor nad radom sustava kojim će se otkrivati mjesta gdje je sustav propustan, te odgovarajući djelovati u svrhu otklanjanja kvarova.
15. Otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje potrebno je ispravno gospodariti. Način gospodarenja muljem ovisan je o njegovom sastavu, a to opet ovisi o korisnicima sustava (vrsti industrije). Stoga je pri projektiranju uređaja potrebno riješiti gospodarenje muljem ovisno o pretpostavljenom sastavu, te tijekom rada uređaja redovito pratiti sastav mulja i na osnovi toga primijeniti odgovarajući postupak oporabe ili zbrinjavanja. Pri planiranju, treba nastojati u najvećoj mogućoj mjeri oporabiti otpadni mulj.

Mjere zaštite krajobraza

16. Kako bi se odredila optimalna lokacija za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, izraditi studiju pogodnosti smještaja u okviru koje će se, na temelju analize prostora definirati lokacije koje su s razvojnog aspekta pogodne za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, odnosno lokacije koje su sa zaštitnog aspekta ranjive za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Potom na temelju preklapanja dobivenih rezultata odrediti lokacije pogodne za smještaj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a koje predstavljaju kompromis između razvojnih i zaštitnih interesa.

Mjere zaštite ekološke mreže i zaštite biološke raznolikosti

17. Izbjegavati planiranje centara za gospodarenje otpadom na lokacijama bitnim za očuvanje cjelovitosti ekološke mreže.
18. Prilikom planiranja cjevovoda za vodoopskrbu i/ili odvodnju, pratiti postojeće koridore.
19. Za pojedina vodocrpilišta izračunati kapacitet crpilišta koji neće negativno utjecati na staništa i vrste ciljeve očuvanja ekološke mreže.
20. Prilikom polaganja ispusta iz sustava za pročišćavanje otpadnih voda u obalnom području voditi računa da se eventualni utjecaj na ciljeve očuvanja ekološke mreže svede na minimum.

IV. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Razvoj i poboljšanje infrastrukture u sektoru gospodarenja otpadom

1. Pratiti stanje kapaciteta za gospodarenje otpadom (razvijenost, raspoređenost i dostatnost infrastrukture za uporabu i zbrinjavanje otpada).
2. Pratiti količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima (napredak u ostvarivanju zadanih kvantitativnih ciljeva smanjenja udjela biorazgradivog otpada na odlagalištima kako bi se spriječile nepoželjne emisije u okoliš).
3. Pratiti emisije stakleničkih plinova (GHG) od gospodarenja otpadom (ukupne emisije stakleničkih plinova uslijed aktivnosti gospodarenja otpadom, a koji doprinose klimatskim promjenama).
4. Pratiti broj saniranih lokacija onečišćenih otpadom, sufinanciranih od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU).

Projekti razvoja i poboljšanja sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i projekti razvoja i poboljšanja javnih sustava za vodoopskrbu

1. Pratiti udio stanovništva koji ima kontinuirani pristup potrebnoj količini pitke vode. Set podataka treba se sastojati od: broja stanovnika koji imaju pristup sigurnoj pitkoj vodi, godišnjoj potrošnji vode po stanovniku i godišnje isporučenoj količini vode kućanstvima.
2. Pratiti stanje voda koje se zahvaćaju za javnu vodoopskrbu.
3. Pratiti količinu pročišćene otpadne vode i priključenost stanovništva na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda u ovisnosti o stupnju pročišćavanja te napredak u razvoju infrastrukture i zadovoljenju zahtjeva za ispuštanje otpadnih voda u osjetljiva područja. Set podataka sastoji se od: broja (postotka) stanovnika priključenih na sustave javne odvodnje s i bez uređaja za pročišćavanje otpadne vode prema veličini aglomeracija i prema vodnim područjima i na razini države; broja (postotka) stanovnika priključenih na sustave javne odvodnje s uređajem za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prema stupnju pročišćavanja prema veličini aglomeracija po vodnim područjima i na razini države; postotak stanovništva s individualnim sustavima za prikupljanje otpadnih voda prema veličini aglomeracije i ukupno; broj uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prema veličini i stupnju pročišćavanja po vodnim područjima, županijama i ukupno.
4. Redovito pratiti propusnost sustava javne vodoopskrbe i odvodnje.
5. Pratiti količine proizvedenog otpadnog mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

MINISTAR

Mihael Zmajlović